

sed quia hæc est infinita, unico simplici actu omnia cognoscit: ergo & illa unico simplici actu omnia vult, ac per consequens repugnat ordo diversus inter decreta, cum repugnet distinctio decretorum.

Præmitto ad solutionem: quod cum prioritas objectiva, à nobis admiffa, stet in eo, quod unum decretum determinetur, seu moveatur ex alio, solum sufficit ad illam ea distinctio, vi cujus detur motio, & determinatio talis, ut in sensu reali verum sit *A esse rationem existendi B. & non é contra*: cum autem ad id sufficiat distinctio intrinseca virtualis, ut patet exemplo scientiæ necessariæ, quæ est directio, & intentionalis motio ad volitionem contingentem, & tamen solum virtualiter ab ea distinguitur; fit, quod ad verum, & realem ordinem prioritatis non requiratur in nostro casu distinctio vera, & realis, sed virtualis dumtaxat.

Hinc in forma distinguo majorem: ubi vera, & realis distinctio non intercedit, non datur verus, & realis ordo, si aliunde non detur alia sufficiens distinctio, ut verus, & realis ordo intelligatur, concedo; si detur, nego, & distinguo probationem majoris: nil posse esse prius realiter se ipso, se ipso tam realiter, quam virtualiter, concedo; se ipso præcisè realiter, nego. Ad additum distinguo minorem: unico simplici realiter actu, concedo; simplici virtualiter, nego, & similiter distinguo consequens. Etenim, ut jam dixi, in tractatu
de

de scientia absoluta, *divina scientia simplicis intelligentiæ, mediæ, & visionis*, distinguuntur inter se virtualiter; suntque in diversis signis: plura etiam divina decreta virtualiter distinguuntur, juxta probationem conclusionis. Nec multiplicitas virtualis decretorum obstat divinæ simplicitati, & quia solum est per æquivalentiam, & quia ad eam ponendam datur fundamentum urgens.

SECTIO III.

DE VARIIS GENERIBUS

decretorum.

Plura sunt genera, seu melius species decretorum. Nam primo decretum aliud est *efficax*, aliud *inefficax*: efficax est illa divina voluntas, per quam Deus, ita vult, quod existat objectum, ut ex modo illud volendi, & ex modo tendendi ad hoc ut existat, Deus maneat ad illius existentiam determinatus; unde ad efficaciam decreti non sufficit quævis intrinseca connexio cum objecto voluto, sed requiritur, quod ita vehementer in illud tendat, ut ex ea vehementi inclinatione Deus determinetur ad existentiam objecto dandam. Decretum vero inefficax est; ea voluntas, quæ ita tendit in objectum ut sit, ut ex modo tendendi non maneat determinatus Deus ad dandam ei existentiam.

Atque hæc voluntas inefficax duplex est: prima, quæ appellatur *simplex complacentia*, & est illa

illa Dei voluntas, qua ita quasi segniter, & repidè fertur in objectum, ut ex ea non maneat determinatus circa positionem objecti voliti, id est, neque ad ponendum objectum, neque ad illud non impediendum positivè, sed potius ad huc posita simplici complacentia circa objectum. A. v. g. Deus maneat prorsus indifferens, & liber ad ipsum a positivè impediendum in sensu composito talis simplici complacentiæ: & ita est ea voluntas simplex, qua Deus, juxta meam, & communem sententiam nostrorum, amat, & vult purè possibilìa.

Secunda voluntas inefficax est illa, quæ non est pura complacentia, sed etiam sincera, & seria procuratio illius objecti, in quod Deus fertur inefficaciter; atque hæc voluntas inefficax est affectus quasi medius inter affectum efficacem, & affectum simplicem, seu simplici complacentiæ: nam neque Deum determinat, & necessitat ad ponendum objectum volitum, sicut voluntas efficax; neque illum prorsus indifferenter, & liberum relinquit ad illud positivè impediendum, sicut simplex complacentia: quippe, cum talis affectus sit seria objecti procuratio, ex eo tenetur Deus non impedire positivè objectum per suam determinationem, sed potius plenam potestatem ad illud ponendum conferre.

Talis autem voluntas inefficax in Deo est illa, qua, juxta Apostolum, vult omnes homines salvos fieri: ea enim voluntas circa Reprobatorum salutem, neque est efficax, quia cum eorum damnatione componitur: neque simplex tantum com-

complacentia; nam ex vi illius voluntatis adeò sincerè, & seriè desiderat Deus, & procurat salutem Reprobatorum, ut nequeat illam positivè impedire, sed teneatur potius plenam illis potestatem conferre, ut de facto confert ad vitam æternam obtinendam: & ratio est, quia omnis sincera, & seria alicujus objecti procuratio necessitat voluntatem procurantis, ut per ipsum non stet quominus objectum obtineatur.

Jam secundo: decretum aliud est *intentivum*, & aliud *executivum*: intentivum est, quod divinam voluntatem movet ad eligenda media pro executione rei intentæ; attamen immediatè non applicat omnipotentiam ad executionem, sed infert aliud decretum, quo rem exequatur, & tale decretum vocatur *purè intentivum*; atque etiam *electio pertinet ad ordinem intentionis*: decretum verò *executivum*, quod dicitur *pertinet ad ordinem executionis*, est illud, quod immediatè per se applicat omnipotentiam, eamque determinat ad executionem rei decretatæ: hæcque duo decreta, ut ait Pater Herrera, quæst. 13. sect. 3. licet habeant eundem modum tendendi, sic v. g. *volo quod existat objectum*. A: distinguuntur tamen ex eo, quod unum immediatè applicet omnipotentiam, aliud non. Quod si idem decretum, ut potest, & determinet voluntatem ad eligenda media pro rei executione, & etiam omnipotentiam immediatè applicet ad agendum, erit non purè intentivum, seu *mixtum*.

Tertio: decretum aliud est *determinatum*, & aliud *vagum*: determinatum est illud, quod tendit

dit in objectum determinatum, & singulare v. g. in objectum A: vagum autem est ea voluntas, quæ fertur in plura extrema sub disjunctione; sic v. g. *volo amorem, vel odium*. Atque hæc voluntas vaga si sit efficax, nequit componi cum omnium extremorum defectu, attamen contenta est cum existentia cujusvis illorum, quia cum nullum ex eis determinatè velit, quovis existente illius, efficaciam satsit. Verum quia de his decretis vagis, seu disjunctivis controversia est inter Doctores: an in Deo dentur, specialis nobis de eis est conclusio statuenda.

Quarto denique: decretum aliud est *absolutum*, & aliud *conditionatum*: absolutum est voluntas, quæ sine ulla conditione, seu absolutè fertur in existentiam objecti: conditionatum est voluntas, quæ sub aliqua conditione objectum vult, sic v. g. *volo, quod si existat objectum A existat B*: & decretum absolutum potest esse tale tam *ex parte actus*, quam *ex parte objecti*; taleque erit si & absolutè existat in Deo, & objectum decernat sine aliqua conditione, v. g. in decreto de Maternitate, sic: *volo Mariam esse Matrem meam*. Vel potest esse absolutum *ex parte actus*, seu *subjectivè*, quia absolutè existat in Deo; & conditionatum *objectivè*, seu *ex parte objecti* quatenus illud velit sub aliqua conditione, sic v. g. *volo dare Petro gloriam, si in gratia decedat*.

Similiter decretum conditionatum potest esse tale *ex parte actus*, seu *subjectivè*, & tale erit, si absolutè, & realiter non existat, existeret tamen,

men, & ab æterno existisset, si aliqua conditio fuisset posita; atque ita est decretum de gloria Judæ, quod Deus quidem non habuit, habuisset tamen si Judas decessisset in gratia. Potest etiam esse conditionatum *objectivè*, seu *ex parte objecti*, & tale erit, si absolutè existat in Deo, non tamen velit objectum, nisi sub aliqua conditione, modo nuper dicto. Dubitatur verò à Doctoribus: an Deo possibile sint aliqua decreta *subjectivè absoluta*, & *objectivè conditionata*? Quæ controversia hic decidenda est. Sit ergo.

Prima conclusio cum Patribus Ripalda, Herrera, aliisque pluribus: possibile sunt Deo decreta vaga, seu disjunctiva. Probatur conclusio: quando aliquis finis est consequibilis per plura media, non petit essentialiter, determinatè ad sui existentiam hoc, præ illo, ut patet, nam per quodvis sufficienter existet: ergo poterit Deus in aliquo signo priori velle, ut existat finis per hoc, vel illud medium, ea disjungendo, sic: *volo ut talis finis existat, vel per medium A, vel per B*. & in signo posteriori per aliud decretum, determinare, & præferre medium A, medio B; sed tale primum decretum est vagum, seu disjunctivum, ut ex tendentia patet: ergo possibile est Deo tale decretum. Mihi etiam suadetur conclusio, ex eo, quod judicem, non nisi per decreta vaga componi posse quomodo, Christus Dominus meruerit, tum hanc unionem determinatam, quam de facto habet, tum existentiam Beatissimæ Virginis, ut dixi tractatu de Incarnatione parte 1. dissert. 6. sect.

6. sect. 2. Et de Beata Virgine dissert. 1.
sect. 2.

Secunda conclusio cum Patribus Suares, Herrera, & alijs, contra Vasquez, & Alarcon: Deus potest concipere decreta subjective absoluta, & objective conditionata. Probatur conclusio à priori: Deus est liber ad omnem affectum, qui nullam imperfectionem importat; sed decreta subjective absoluta, & objective conditionata, ex conceptu talium nullam imperfectionem important: ergo Deus est liber ad illa, ac per consequens Deo possibile sunt. Minor, præterquam quod patebit solutione argumentorum, probatur: promissiones, & comminationes conditionatæ nullam imperfectionem important in Deo: ergo similiter decreta subjective absoluta, & objective conditionata.

Probatur prius antecedens: promissiones, & comminationes, quas de facto Deus concepit, nullam imperfectionem important, alioquin eas non concepisset; sed Deus de facto concepit plures promissiones, & comminationes conditionatas, v. g. Genesis 4. *Si bene egeris, recipies.* Isaïæ capite 1. *Si autem nolueritis, neque audieritis me, gladius devorabit vos;* & capite 3. *Si ingemueris, salvus eris,* ac demum 1. Regum 13. *nec custodisti mandata Domini Dei tui; quod si non fecisses, jam nunc preparasset Dominus regnum tuum super Israël in sempiternum,* & similiter alibi pluries: ergo Deus de facto eas promissiones, & comminationes conditionatas concepit.

Pro-

Probatur jam superior consequentia: nulla promissio vera, & sincera, omninoque perfecta potest esse talis absque animo serio adimplendi, quod promittitur; sed omnis promissio Dei, etiam conditionata, est vera, & sincera, omninoque perfecta: ergo nulla promissio Dei, etiam conditionata potest esse absque serio animo adimplendi, quod promittitur, ac proinde Deus promittens habet talem animum. Syllogismus est in *Celarem*, & major, minorque certissime: unde argumentatio concludit. Tum sic: sed animus implendi rem conditionatè promissam, est voluntas conditionata de exequendo illam rem, casu quo ponatur conditio: ergo Deus habet talem voluntatem objective conditionatam, ac per consequens si in Deo possibile sunt promissiones conditionatæ, possibile etiam sunt decreta subjective absoluta, & objective conditionata.

Exinde deducitur, ut jam in tractatu de scientia media notavi, quam otiosè Magister Gonet, tom. 1. disp. 6. de scientia media integrum paragraphum infumat in nobis probando, possibile esse Deo decreta subjective absoluta, & objective conditionata: non enim omnia nos negamus, sed solum aliqua, in quibus specialis repugnantia reperitur: quod tibi attentè notandum est pro argumentis contrarijs, si fortè in eis tibi aliqua decreta, aliquo ex capite implicatoria proponantur. Primo enim negamus, decreta Thomistica subjective absoluta, & objective conditionata antecedentia connexa,

C

inac-

inacquisibilia, impedibilia, prædeterminantia actum liberum, nam libertatem creatam evertunt, ut latè nostri Authores probant, & nos probavimus tractatu de scientia media, dissert. 2. per totam.

Secundo negamus, decretum conditionatum antecedens, efficax, & determinativum consensus, quamvis sumat pro conditione libertatem creatam, sic v. g. tendens: *volo, quod si Petrus habeat potentiam proximam liberam ad consensum, & ejus omissionem, ponat consensum*: quoniam tale decretum quamvis supponat potentiam proximam liberam, illam tamen reddit determinatam ad unum, quod est destruere libertatem illius, nam ut consensus sit liber, debet voluntas à totali indifferentia ad utrumvis, & non à determinatione extranea ad unum procedere ad consensum præ dissentu, quod dissert. 3. latius explicabitur.

Tertio denique negamus, decretum conditionatum de aliquo objecto, quod simul sit absolutum de non purificatione conditionis, sub qua tale objectum decernitur, & sic v. g. tendat: *volo Petro dare gloriam, si illi conferam auxilium A; volo tamen illud non conferre*; & ratio est, quia tale decretum esset prorsus inutile, ac proinde repugnans Deo, quoniam neque deserviret ad dandam existentiam objecto, cum hoc solum esset exiturum, sub ea conditione quam decretum decerneret non ponendam, neque deserviret ad positionem conditionis, cum potius efficaciter statueret, ne conditio existeret, ac poneretur.

ARGUMENTA CONTRARIA.

Argumentum primum contra primam conclusionem: decretum efficax, & aliunde insufficiente ad ponendam existentiam objecti importat imperfectionem, nam eget alio decreto, ut objectum existat; sed decretum volens efficaciter finem per medium A, vel B vagè est efficax, & insufficiente ad ponendum finem: ergo importat imperfectionem; sed tale decretum est disjunctivum: ergo decretum disjunctivum qua tale, imperfectionem dicit, & sic repugnat Deo. Nota: quod decretum, quod neque se ipso formaliter poneret objectum, neque arguitivè, quatenus non connecteretur cum alio decreto objectum posituro, & esset efficax, diceret imperfectionem, nam ejus efficacia frustranea esset, ut patet.

At verò nostrum decretum disjunctivum efficax, licet se ipso finem non poneret, sed medio alio decreto prælativo, & determinante hoc medium præ illo; quia tamen eum hoc decreto prælativo connecteretur, jam arguitivè objectum poneret, & sic frustraneum non esset. Hinc in forma distinguo majorem: decretum efficax, & aliunde insufficiente, &c. si ita sit insufficiente, ut neque se ipso formaliter ponat objectum, neque arguitivè, quatenus non connectatur cum alio decreto objectum ponente, concedo; si connectatur, ac per consequens arguitivè ponat, nego, & probationem: indiget alio, quod essentialiter inferret, concedo; quod

non infert, nego, & minorem: est insufficientis ad ponendum finem formaliter immediate se ipso, concedo; arguitivè ex vi connexionis cum alio decreto, nego, & consequentiam.

Argumentum secundum: decretum, cujus objectum non est verum, & reale, repugnat Deo, qui nequit decernere chymaram; sed objectum decreti disjunctivi non est verum, & reale: ergo decretum disjunctivum, seu vagum repugnat Deo. Probatur minor: objectum decreti disjunctivi est objectum vagum, scilicet, vel medium *A*, vel *B*; sed objectum vagum non est verum, & reale, quia à parte rei non datur aliquod vagum, & indeterminatum: ergo objectum decreti disjunctivi, &c. Nota: quod objectum decreti conjunctivi non est aliquod vagum, sed sunt ea ipsa extrema realia *A*, & *B*, inter quæ versatur disjunctio: quæ quidem non se tenet ex parte objecti, quatenus hoc sit aliquid à parte rei indeterminatum, sed ex parte modi tendendi actus, seu decreti nullum extremum determinantis.

Ad modum quo si ego ex duobus libris, quos habeo, Petro promittam unum, vel alium, non promitto ei aliquid vagum, & à parte rei indeterminatum, sed eos duos libros realiter determinatos, & singulares; non quidem determinatè, sed indeterminatè hunc, vel illum: indeque vaguitas, seu disjunctio non se tenet ex parte rei promissæ, sed ex parte promissionis. Hoc supposito in forma, nego minorem, ad cujus probationem distinguo majorem: est ob-

jectum

jectum vagum vaguitate se tenente ex parte ipsius objecti, nego; ex parte modi tendendi decreti, concedo, & nego consequentiam.

Argumentum tertium: voluntatem ferri vagè in objectum est ferri confusè, nam est ferri indistinctè; sed implicat divinam voluntatem ferri confusè in objectum volitum, quia ferretur imperfectè; cum omnis confusio sit imperfectio: ergo voluntas divina nequit ferri vagè in objectum volitum. Præmitto ad solutionem, quod ferri vagè, seu indeterminatè in objectum volitum, tunc est ferri confusè, & indistinctè, quando ea indeterminatio provenit ex ignorantia rationum potentium movere ad unum extremum eligendum determinatè præ alio, ut sæpè in nobis accidit.

At verò quando indeterminatio voluntatis non oritur ex tali ignorantia, sed quia ipsa pro suo libito, quamvis omnes rationes pro quolibet extremo penetret, non vult aliquid determinatè decernere, sed vagè, ut sic hoc speciali modo, suum dominium exerceat; tunc ferri vagè non est ferri confusè, aut indistinctè, ut patet; atque ita in Deo evenit, quando disjunctivè decernit. Hinc ad formam distinguo majorem cum probatione: ferri vagè est ferri confusè, nam est ferri indistinctè, quando ferri vagè provenit ex ignorantia rationum, seu motivorum, concedo; quando seclusa tali ignorantia solum provenit ex mero libito voluntatis, nego, & concessa minori, nego consequentiam.

C;

At

Argumentum quartum: quoties perfectè cognoscuntur, tum finis, tum media, tum horum conducentia ad finem, non decernit voluntas prius finem, & post media, cum decernens pro signo decreti finis omnia perfectè cognoscat; sed Deus quando decernit finem, cognoscit perfectè tum finem, tum media, tum horum conducentiam ad finem; ergo non decernit prius finem, & post determinat media, ac per consequens nequit circa media habere decretum vagum. Ad argumentum distingo majorem: non decernit prius, &c. regulariter loquendo, concedo; necessario, nego. Etenim quamvis regulariter loquendo accidat illud, quod in majori dicitur; non tamen necessario, quia voluntas pro suo libito intendens in priori signo finem potest ad aliud signum differre determinationem mediorum, non quia expectet perfectiorem eorum cognitionem, sed quia ita vult.

Argumentum quintum contra secundam conclusionem: si aliqua decreta objectivè conditionata essent possibile Deo, maximè ea, quæ essent de objecto sub conditione purificanda; sed decreta conditionata de objecto sub conditione purificanda repugnant Deo: ergo omnia decreta objectivè conditionata Deo repugnant. Probatur minor: decreta conditionata de objecto sub conditione purificanda sunt decreta absoluta; nam objectum ponendum sub conditione absolute purificanda est absolute futurum, & objectum absolute futurum terminat decretum absolute: ergo decreta conditionata, &c.

Præ-

Præmitto ad solutionem: quod si per idem virtualiter decretum decernat Deus objectum sub conditione, & simul purificationem conditionis, sic v. g. volo, quod si existat auxilium A existat consensus, & etiam volo, quod existat auxilium A; tunc tale decretum est re vera absolute propter rationem argumenti; at verò Deus in casu nostræ conclusionis non ita se gerit, sed in priori signo decernit objectum sub conditione, & in signo posteriori purificationem conditionis per aliud decretum; in qua specie primum decretum est strictè conditionatum, ut patet. Hinc ad argumentum: nego minorem, & distingo antecedens probationis: sunt absolute quando per idem virtualiter decretum decernitur objectum sub conditione, & etiam purificatio conditionis, concedo; quando hæc decernitur per aliud decretum posterius, nego.

Sed contra: decretum conditionatum, quod ponimus in signo priori est superfluum: ergo repugnat Deo. Probatur antecedens: quia superflue decernitur in primo signo conditionatè objectum, quod in secundo signo decernitur absolute, nam decretum absolute sufficit ad existentiam objecti: ergo decretum conditionatum, &c. Nota: quod licet decretum absolute de existentia objecti, & purificatione conditionis sufficiat ad objecti existentiam; non tamen ideò est in Deo superfluum decretum prius conditionatum, quia deservit, ut Deus exerceat suam libertatem pluribus modis possibilibus, prout voluerit: sicut enim potest vel-

C 4

le,

le, quod existat objectum, vel velle, quod non existat, ita potest prius velle, quod existat, si ponatur talis conditio, & post velle; quod conditio ponatur, aut ostende repugnantiam. Hinc nego utrumque antecedens.

Argumentum sextum: in decretis conditionatis, quæ à nobis admittuntur in Deo, sunt etiam decreta conditionata sub conditione non purificanda; sed hæc repugnant Deo: ergo aliqua decreta objectivè conditionata à nobis admittuntur, Deo repugnant. Probatur minor: Deo repugnat decretum imprudens; sed decretum conditionatum sub conditione non purificanda est imprudens: ergo repugnat Deo. Probatur minor: decretum conditionatum de objecto sub conditione non purificanda est de objecto non futuro, nisi sub conditione, quam Deus certò, & infallibiliter scit non esse ponendam; sed tale decretum est imprudens; nemo enim prudenter decernit conditionatè objectum, quando certus est de eo, quod non est ponenda conditio: ergo decretum conditionatum, &c.

Præmitto ad solutionem: quod quando qui decernit objectum nullum aliùm finem respicit; nisi ut objectum existat, tunc si decernat illud sub conditione, quam infallibiliter scit, non esse ponendam, otiosè, & imprudenter decernit, nam ad nil erit utile tale decretum: at verò si alios respiciat honestos fines prudenter decernit; indeque in Deo prudentissimum est decretum conditionatum sub conditione non purificanda, v. g. decretum, quo promittit ho-

mini-

minibus gloriam, ut coronam, si decedant in gratia: nam licet ante omne decretum sciat per scientiam mediam, conditionem decensus in gratia non esse purificandam in reprobis; tamen gloriam prudentissimè sub ea conditione decernit.

Ratio autem est: quia promittens eo modo gloriam hominibus, & eos relinquit ad merita liberos, & incitat propositione præmij ad rectè vivendum, & operandum, ut correspondentes auxilijs, & in gratia decedentes gloriam obtineant, quin ullo modo per Deum stet quominus eam consequantur. Hinc in forma: nego minorem, & distingo minorem probationis: est imprudens si præcisè concipiatur ex fine existentia objecti, concedo; si ex alijs honestis finibus nego, & similiter distinguitur minor probationis, cum probatione ipsius. Denique si tibi opponant aliqua particularia decreta prohibito conficta, dic: te ea non admittere, si in eis aliqua fatuitas, aut imprudentia reperiatur, quod ipsum tibi argumentum aperiet; si verò non inveniatur, admitte.

